

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

0116231 การแปลความหมายแผนที่

Map Interpretation

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาภูมิศาสตร์

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2565

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0661231 การแปลความหมายแผนที่

3(2-3-4)

Map Interpretation

บูรพวิชา : ไม่มี

ควบคู่ : ไม่มี

อ่านแผนที่ การแปล การวิเคราะห์ข้อมูลทางภูมิศาสตร์โดยอาศัยแผนที่ภูมิประเทศ และการใช้แผนที่ในสนาม โดยมีการฝึกปฏิบัติการ

Reading maps, interpretation, analysis of geographic information based on topographic maps; using maps in fields; practical use

2. ประเภทของรายวิชา

- ☐ ศึกษาทั่วไป
- ☐ วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
- ☒ วิชาเอกบังคับ
- ☐ วิชาเอกเลือก
- ☐ วิชาโท
- ☐ วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภรัตน์ พิณสุวรรณ
อาจารย์ผู้สอน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภรัตน์ พิณสุวรรณ

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 วิชาเอกภูมิศาสตร์ ชั้นปีที่ 2

5. สถานที่เรียน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

25 พฤษภาคม 2568

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

- 1.1 อธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับแผนที่ได้
- 1.2 อธิบายความรู้ด้านเทคนิคการอ่าน การแปลความหมายจากแผนที่ภูมิประเทศได้
- 1.3 อธิบายและวิเคราะห์ข้อมูลทางภูมิศาสตร์โดยอาศัยแผนที่ภูมิประเทศได้
- 1.4 ใช้แผนที่ในสนามได้

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย ทันกับสถานการณ์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สนองต่อตลาดแรงงานด้านเทคนิคทางภูมิศาสตร์ และพัฒนาให้เป็นที่ไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 2 x 15 สัปดาห์	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 3 x 15 สัปดาห์	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 4 x 15 สัปดาห์

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อ ที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับแผนที่	2	3	- บรรยายโดยใช้ power point - ฝึกปฏิบัติ โดยใช้ตัวอย่างแผนที่ ประเภทต่าง ๆ	ผศ.ศุภรัตน์ พินสุวรรณ
2	เส้นโครงแผนที่	2	3	- บรรยายโดยใช้ power point - ฝึกปฏิบัติ โดยให้สัต์แบ่งกลุ่มเพื่อ ค้นคว้า จัดทำรายงานและนำเสนอ ลักษณะของเส้นโครงแผนที่ชนิด ต่าง ๆ	ผศ.ศุภรัตน์ พินสุวรรณ
3	องค์ประกอบของแผนที่	2	3	- บรรยายโดยใช้ power point - ฝึกปฏิบัติ และทำบทปฏิบัติการ โดยใช้แผนที่ภูมิประเทศ	ผศ.ศุภรัตน์ พินสุวรรณ
4	มาตราส่วนและการย่อขยาย แผนที่	2	3	- บรรยายโดยใช้ power point - ฝึกปฏิบัติ และทำบทปฏิบัติการ โดยใช้แผนที่ภูมิประเทศ	ผศ.ศุภรัตน์ พินสุวรรณ
5	มาตราส่วนและการย่อขยาย แผนที่ (ต่อ)	2	3	- บรรยายโดยใช้ power point - ฝึกปฏิบัติ และทำบทปฏิบัติการ โดยใช้แผนที่ภูมิประเทศ	ผศ.ศุภรัตน์ พินสุวรรณ
6	ทิศทางในแผนที่	2	3	- บรรยายโดยใช้ power point - ฝึกปฏิบัติ และทำบทปฏิบัติการ โดยใช้แผนที่ภูมิประเทศ	ผศ.ศุภรัตน์ พินสุวรรณ
7	ระบบพิกัดและการหาตำแหน่งใน แผนที่	2	3	- บรรยายโดยใช้ power point - ฝึกปฏิบัติ และทำบทปฏิบัติการ โดยใช้แผนที่ภูมิประเทศ	ผศ.ศุภรัตน์ พินสุวรรณ
8	ระบบพิกัดและการหาตำแหน่งใน แผนที่ (ต่อ)	2	3	- บรรยายโดยใช้ power point - ฝึกปฏิบัติ และทำบทปฏิบัติการ โดยใช้แผนที่ภูมิประเทศ	ผศ.ศุภรัตน์ พินสุวรรณ
สอบกลางภาค					
9	ความสูง ความลาด และภาพ ตัดด้านข้าง	2	3	- บรรยายโดยใช้ power point - ฝึกปฏิบัติ และทำบทปฏิบัติการ โดยใช้แผนที่ภูมิประเทศ	ผศ.ศุภรัตน์ พินสุวรรณ

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อ ที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
10	ความสูง ความลาด และภาพ ตัดด้านข้าง (ต่อ)	2	3	- บรรยายโดยใช้ power point - ฝึกปฏิบัติ และทำบทปฏิบัติการ โดยใช้แผนที่ภูมิประเทศ	ผศ.สุภรัตน์ พินสุวรรณ
11	การวิเคราะห์แผนที่ภูมิประเทศ	2	3	- บรรยายโดยใช้ power point - ฝึกปฏิบัติ และทำบทปฏิบัติการ โดยใช้แผนที่ภูมิประเทศ - <u>นิสิตเลือกพื้นที่ 1 ชุมชน เพื่อใช้ เป็นฐานในการเรียนรู้ โดยมีกิจกรรม ขั้นตอนแรกคือ นิสิตลงพื้นที่สำรวจพื้นที่ที่เบื้องต้น เพื่อศึกษาลักษณะภูมิประเทศใน บริเวณพื้นที่จริง โดยใช้แผนที่ภูมิ ประเทศเป็นฐาน (3 ชั่วโมง)</u>	ผศ.สุภรัตน์ พินสุวรรณ
12	การวิเคราะห์แผนที่ภูมิประเทศ (ต่อ)	2	3	- บรรยายโดยใช้ power point - ฝึกปฏิบัติ และทำบทปฏิบัติการ โดยใช้แผนที่ภูมิประเทศ - ฝึกปฏิบัติ : <u>เรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็น ฐาน ครั้งที่ 2 คือ ลงพื้นที่ เพื่อศึกษาลักษณะ ภูมิประเทศในบริเวณพื้นที่จริง โดย ใช้แผนที่ภูมิประเทศเป็นฐาน โดย การประยุกต์ใช้ค่าพิกัดในการค้นหา ตำแหน่งสถานที่สำคัญ และ การกำหนดตำแหน่งสถานที่ที่ศึกษา ลงในแผนที่ตามมาตราส่วนที่ เหมาะสม และตรวจสอบความ ถูกต้องของข้อมูล โดยปรับใช้ เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ประกอบ (12 ชั่วโมง)</u>	ผศ.สุภรัตน์ พินสุวรรณ
13	การใช้แผนที่ในสนาม	2	3	- บรรยายโดยใช้ power point - ฝึกปฏิบัติ โดยทำแผนที่ด้วยเข็ม ทิศและการเก็บข้อมูลในสนาม	ผศ.สุภรัตน์ พินสุวรรณ
14	การใช้แผนที่ในสนาม (ต่อ)	2	3	- บรรยายโดยใช้ power point - ฝึกปฏิบัติ โดยทำแผนที่ด้วยเข็ม ทิศและการเก็บข้อมูลในสนาม	ผศ.สุภรัตน์ พินสุวรรณ

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อ ที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				- เรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ครั้งที่ 3 คือ นำเสนอผลการลงชุมชน และการ ปฏิบัติการภาคสนามเพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้และตอบข้อซักถามระหว่าง นิสิตและอาจารย์ และส่งรายงาน จากการศึกษาชุมชน 1 ฉบับ (3 ชั่วโมง)	
15	สรุปและอภิปราย	2	3	- บรรยายสรุปโดยใช้ power point - ฝึกปฏิบัติ และทำบทปฏิบัติการ โดยใช้แผนที่ภูมิประเทศ และ ซักถาม	ผศ.ศุภรัตน์ พินสุวรรณ
	สอบปลายภาค				
รวม			30	45	

หมายเหตุ : ลำดับที่ 11 – 14 : การจัดการเรียนการสอนแบบ ACTIVE LEARNING

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- ☐ 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- ☒ 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- ☐ 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- ☐ 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- ☐ 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- ☒ 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- ☒ 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- ☒ 9. ส่งระดับขึ้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- ☒ 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- ☐ 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวเรื่อง/ประเด็น/ รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
1	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ประเมินพฤติกรรมผู้เรียนในชั้นเรียนจากการ เข้าเรียนและการส่งงานที่ได้รับมอบหมาย และ จากเพื่อนร่วมชั้นเรียน	1- 8 และ 10 -16	ร้อยละ 5
2	ด้านความรู้	การสอบกลางภาค และปลายภาคเรียน	9 และ 17	ร้อยละ 50
3	ด้านทักษะทางปัญญา	จากผลงาน การนำเสนองาน และการ ปฏิบัติงานของนิสิต	3, 4, 5 และ 6	ร้อยละ 20
4	ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความ รับผิดชอบ	สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนิสิตใน ชั้นเรียน และในพื้นที่ที่ศึกษาภาคสนาม	1- 8 และ 10 -16	ร้อยละ 5
5	ทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสารและการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	จากผลงาน การนำเสนองาน และการ ปฏิบัติงานของนิสิต	8, 12 และ 15	ร้อยละ 20
รวม				100 %

วิธีการตัดเกรด ☒ อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)
☐ อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

ศุภรัตน์ พิณสุวรรณ. (2565). เอกสารประกอบการสอนการแปลความหมายแผนที่ (Map Interpretation). สงขลา: สาขาวิชาภูมิศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

ภาษาไทย

ผ่องศรี จันท้าว. (2550). แผนที่และเทคนิคทางภูมิศาสตร์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช

ธวัช บุรีรักษ์ และบัญชา คูเจริญไพบุลย์. (2550.). การแปลความหมายในแผนที่และภาพถ่ายทางอากาศ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อักษรวัฒนา.

ประมาณ เทพสงเคราะห์. (2541). เทคนิคทางแผนที่และภาพถ่ายทางอากาศ. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ยรรยง ทรัพย์สุขอำนวย. (2534). วิชาการสำรวจ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.

สรรรค์ใจ กลิ่นดาว. (2534). การอ่านแผนที่และตีความรูปถ่ายทางอากาศ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สวัสดีชัย เกรียงไกรเพชร. (2535). เส้นโครงแผนที่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สาวิตรี รตโนภาส สุวรรณสี. (2555). การแปลความหมายแผนที่. มหาสารคาม : อภิชิตการพิมพ์.

สุเพชร จิระจกุล. (2549). ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ และการใช้โปรแกรม ArcGIS Desktop เวอร์ชัน 9.1. นนทบุรี : เอส.อาร์. พรินติ้ง แมสโปรดักส์.

สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ และและเทคโนโลยีและสมาคมสำรวจข้อมูลระยะไกลและสารสนเทศภูมิศาสตร์แห่งประเทศไทย. (2552). ตำราเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน).

ภาษาอังกฤษ

Derbyshire, Edward. (1967). The Topographical Map. London : Angus & Robertson LTD..

Maling, D.H. (1992). Colordinate Systems and Map Projections. New York : Pergamon Press..

Tyner, J. A. (2010). Principles of Map Design New York: The Guilford Press..